

ΦΩΤΟ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΥΤΙΝΑΣ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ
ΚΑΙ ΘΕΙΑ ΛΑΤΡΕΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΜΠΤΗ Ι ΕΩΣ ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

Θεσσαλονίκη
Άμφιδέατρο Πατριαρχικού Ίδρυματος Μελετών

ΠΕΜΠΤΗ, 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

18:00 - 18:30 Χαιρετισμοί Ἐπισήμων

Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: **Μιλτιάδης Κωνσταντίνου,**
Κοσμητόρας Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ

18:30 - 18:50 Μητροπολίτης Κυδωνιῶν κ. Ἀθηναγόρας,
Τό Ἅγιο Μύρο στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία

18:50 - 19:10 **Θεόδωρος Γιάγκου,**
Καθηγητής Τμ. Ποιμαντικῆς καί Κοινωνικῆς Θεολογίας ΑΠΘ
*«Περί ὧν ἔγγραφος οὗ κεῖται νόμος,
παραφυλάττειν δεῖ τό ἔθος, ᾧ ἡ (νέα) Ῥώμη
κέχρηται». Τό διαχρονικό κῦρος τῆς λειτουργικῆς
παραδόσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως*

19:10 - 19:30 **Γεώργιος Φίλιας,**
Καθηγητής Τμ. Κοινωνικῆς Θεολογίας ΕΚΠΑ
*Εἰσαγωγή στά Βυζαντινά ὑπομνήματα
τῆς Θ. Λειτουργίας. Τό λειτουργικό ὑπόμνημα
τοῦ Γερμανοῦ Κωνσταντινουπόλεως*

19:30 - 19:50 **Basilius Groen,**
Καθηγητής Πανεπιστημίου Graz
*The Constantinopolitan Liturgical
Tradition and the West*

19:50 - 20:10 Συζήτηση

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

Β΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: **Θεόδωρος Λαρδαβέσης,**
Καθηγητής Ίατρικής Σχολής ΑΠΘ

10:00 - 10:20

Stefano Parenti – Elena Velkovska,
*Pontificio Istituto Liturgico,
Sant'Anselmo – Università di Siena*

*The Barberini euchologium:
date, sources, structure*

10:20 - 10:40

Γεώργιος Άνδρέου,
Διδάκτωρ Θεολογίας Pontificio Istituto Orientale

*Τό Στουδιτικό Τυπικό στή λειτουργική παράδοση
τῆς Κωνσταντινουπόλεως: μία μελέτη μέσα
ἀπό τά λεξιονάρια*

10:40 - 11:00

Δημοσθένης Κακλαμάνος,
Διδάκτωρ Θεολογίας ΑΠΘ

*Οἱ λειτουργικές καί ἀγιολογικές συλλογές
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως
ὡς μάρτυρες τῆς λειτουργικῆς ἱστορίας της
κατά τή μεσοβυζαντινή περίοδο*

11:00 - 11:30

Συζήτηση

11.30 - 12.00

Διάλειμμα

Γ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Γεώργιος Νάκος,
Όμοτιμος Καθηγητής Νομικῆς Σχολῆς ΑΠΘ

12:00 - 12:20

Πρωτοπρεσβύτερος Χρυσόστομος Νάσσης,
Έπίκ. Καθηγητής Τμ. Ποιμαντικῆς
καί Κοινωνικῆς Θεολογίας ΑΠΘ

*Χειρόγραφες παραλλαγές τοῦ Πατριαρχικοῦ
Εὐχολογίου. Ἐπισημάνσεις περὶ τῆς χρήσεως
τῶν λειτουργικῶν πηγῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως
ἀπὸ τόν Jacques Goar*

12:20 - 12:40

Παναγιώτης Σκαλτσῆς,
Πρόεδρος Τμ. Θεολογίας ΑΠΘ

*Μεταβυζαντινά καί νεότερα ἐρμηνευτικά
ὑπομνήματα τῆς Θείας Λειτουργίας
καί τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο*

12:40 - 13:00

Συζήτηση

Δ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Ἀθανάσιος Καραθανάσης,
Όμ. Καθηγητής Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ,
Πρόεδρος ΕΜΣ

18:00 - 18:20

Ἀρχιμανδρίτης Νικόδημος Σκρέττας,
Ἄν. Καθηγητής Τμ. Ποιμαντικῆς
καί Κοινωνικῆς Θεολογίας ΑΠΘ

*Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί Φιλοκαλικοί
Κολλυβάδες. Κατενώπιον δύο λειτουργικῶν ἐρίδων*

18:20 - 18:40

Διονύσιος Βαλαΐς,

Αν. Καθηγητής Τμ. Θεολογίας ΑΠΘ

*Διασαφήσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου
περὶ ἱεροπραξιῶν ἐπὶ πατριαρχίας Καλλινίκου Δ΄
(1801-1806, 1808-1809)*

18:40 - 19:00

Συζήτηση

19:00 - 19:30

Διάλειμμα

Ε΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Μητροπολίτης Κίτρους, Κατερίνης
καὶ Πλαταμῶνος κ. Γεώργιος

19:30 - 19:50

Συμεών Πασχαλίδης,

*Καθηγητής Τμ. Ποιμαντικής καὶ Κοινωνικῆς
Θεολογίας ΑΠΘ*

*Τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί ἡ διόρθωση
τῶν λειτουργικῶν βιβλίων τῆς Ἐκκλησίας*

19:50 - 20:10

Πρωτοπρεσβύτερος **Βασίλειος Καλλιακμάνης,**
Καθηγητής Τμ. Θεολογίας ΑΠΘ

*Ὁ Παναγιώτης Τρεμπέλας ὡς μέλος τῆς
Ἐπιτροπῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου
γιά τήν ἀναθεώρηση τῶν λειτουργικῶν βιβλίων*

20:10 - 20:30

Συζήτηση

ΣΑΒΒΑΤΟ, 3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

ΣΤ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Μητροπολίτης Λαγκαδά, Λιτής
καί Ρενδίνης κ. Ἰωάννης

10:00 - 10:20	Ἀρχιεπίσκοπος Τελημεσοῦ κ. Ἰώβ Getcha, <i>Ἡ ἀπήχηση τῆς λειτουργικῆς πράξεως τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου στόν Σλαβικό κόσμο</i>
10:20 - 10:40	Πρωτοπρ. Κωνσταντίνος Καραϊσαρίδης, <i>Ἀν. Καθηγητής Τμ. Ποιμαντικῆς καί Κοινωνικῆς Θεολογίας ΑΠΘ</i> <i>Ἡ λειτουργική πράξη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας ἐν ἀναφορᾷ πρός τήν λειτουργική πράξη τῆς Μητροῦς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως</i>
10:40 - 11:00	Νέναντ Μιλόσεβιτς, <i>Καθηγητής Θεολογικῆς Σχολῆς Βελιγραδίου</i> <i>Ἡ ἐπίδραση τοῦ Τυπικοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως στήν ἀνάπτυξη τῶν λατρευτικῶν ἀκολουθιῶν στήν Ἐκκλησία τῆς Σερβίας</i>
11:00 - 11:30	Συζήτηση
11:30 - 12:00	Διάλειμμα

Ζ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: **Σοφία Τζωρτζακάκη-Τζαρίδου**,
έπίκ. Καθηγήτρια Νομικής Σχολής ΑΠΘ

12:00 - 12:20	Αϊκατερίνη Τσαλαμπούνη, <i>Έπίκ. Καθηγήτρια Τμ. Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας ΑΠΘ</i> <i>Οίкуμενικό Πατριαρχείο και μετάφραση της Καινής Διαθήκης: ιστορία, προκλήσεις και προοπτικές</i>
12:20 - 12:40	Άρχιμ. Νεκτάριος Πάρης, <i>Άν. Καθηγητής Τμ. Μουσικῶν Σπουδῶν ΠΑΜΑΚ</i> <i>Οί περί ψαλμωδίας Πατριαρχικές Έγκύκλιοι τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1880</i>
12:40 - 13:00	Κωνσταντίνος Κωτσιόπουλος, <i>Άν. Καθηγητής Τμ. Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας</i> <i>Θεία Λατρεία και Κοσμópolis</i>
13:00 - 13:20	Συζήτηση
13:20 - 13:30	Πορίσματα Συνεδρίου

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ - ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

- Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἄμοριου Νικηφόρος,
*Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Βασιλικῆς καὶ Πατριαρχικῆς
Μονῆς Βλατάδων*
- Ἐντιμολογιώτατος Καθηγητὴς Γεώργιος Μαρτζέλος,
*Διευθυντὴς τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος
Πατερικῶν Μελετῶν*
- Ἐντιμολογιώτατος Καθηγητὴς Μιλτιάδης Κωνσταντίνου,
Κοσμητορὰς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.
- Ἐλλογιμώτατος Καθηγητὴς Θεόδωρος Γιάγκου,
Τμῆμα Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας Α.Π.Θ.
- Ἐλλογιμώτατος Καθηγητὴς Παναγιώτης Σκαλτσῆς,
Πρόεδρος Τμ. Θεολογίας Α.Π.Θ.
- Ἐλλογιμώτατος Καθηγητὴς Κωνσταντῖνος Χρήστου,
*Πρόεδρος Τμ. Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς
Θεολογίας Α.Π.Θ.*
- Ἐλλογιμώτατος Καθηγητὴς Συμεὼν Πασχαλίδης,
Τμῆμα Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας Α.Π.Θ.

